

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงานภาคเอกชน : กรณีศึกษารัฐบาลนครกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก	
ชื่อผู้เขียน	นายนครินทร์ เกียรติอนันต์	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ มนัส ยอดคำ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์สามารถ ศรีจำนงค์	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. เกษม นครเขตต์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงานภาคเอกชน กรณีศึกษารัฐบาลนครกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันของธนาคารฯ มุมมองของผู้บริหารในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคารฯ ระบุธรรมที่เกิดจากการดำเนินงานดังกล่าว และจุดเริ่มต้นในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคารต่าง ๆ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. สถานการณ์ของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันของธนาคาร หน่วยงานภาครัฐที่เข้าไปดำเนินงานในธนาคารที่ชัดเจน คือ สำนักงานแรงงานจังหวัด กำกับให้มีการซ้อมแผนป้องกัน และควบคุมอัคคีภัย และจัดอบรมให้ความรู้แก่พนักงาน ด้านจิตสำนึกของพนักงาน ส่วนใหญ่มีความสนใจในสภาวะสุขภาพของตนเอง มีความตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพ แต่ในภาวะปกติสามารถทำงานได้ไม่เจ็บป่วย ก็เชื่อว่าคุณภาพของตนเองดีอยู่แล้ว จึงขาดความใส่ใจในการส่งเสริมสุขภาพให้ดีขึ้นเท่าที่ควร ผู้บริหารธนาคารยังไม่ได้กำหนดนโยบายที่ชัดเจนด้านการส่งเสริมสุขภาพ ถึงแม้จะมีแนวคิดจิตสำนึกที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพของพนักงาน ประกอบกับนโยบายทุกด้าน สำนักงานใหญ่ในส่วนกลางจะเป็นผู้กำหนด หรือต้องเสนอขออนุมัติก่อน จึงเป็นเพียงการแนะนำชักชวน การจัดกิจกรรมร่วมกันเป็นครั้งคราว แต่ในส่วนตัวพนักงานเองยังคงมีการ

ดำเนินกิจกรรมเองอยู่ ด้านสุขภาพของพนักงาน ส่วนใหญ่มีสภาวะสุขภาพที่ดี ลักษณะสถานที่ทำงานมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

2. ผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของสภาวะสุขภาพของพนักงานค่อนข้างดี มีความเข้าใจว่าถ้าสภาวะสุขภาพของพนักงานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจดีแล้ว ก็จะทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานดีไปด้วย และถือว่าพนักงานเป็นสมาชิกของสถาบันมีความผูกพันซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของพนักงานธนาคารฯ โดยมองว่าเป็นการป้องกันการเจ็บป่วย แก้ไขปัญหาสภาวะสุขภาพของพนักงานที่ใช้การลงทุนน้อย เมื่อเทียบกับภาระค่าใช้จ่ายที่จะต้องสูญเสียไปจากการเจ็บป่วยของพนักงาน โดยเฉพาะตัวผู้บริหารธนาคารเองก็ได้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่พนักงาน

3. ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมที่เกิดจากการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคารคือ มีการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกธนาคารที่เอื้อต่อสุขภาพ มีความปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานและพนักงานมีความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมให้พนักงานดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เช่น การเดินแอโรบิค การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างธนาคารต่างสาขา ถึงแม้จะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานทุกคนได้ ก็ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มย่อย แสวงหาและดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในส่วนของพนักงานเอง เช่น การวิ่งเพื่อสุขภาพ การเล่นกอล์ฟ การเล่นฟุตบอล การเล่นแบดมินตัน บาสเก็ตบอล และเทนนิส เป็นต้น ทำให้พนักงานมีสภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น สมรรถภาพร่างกายแข็งแรงตามสมควรแก่วัย ไม่เกิดการเจ็บป่วยโดยสาเหตุไม่ควร

4. จุดเริ่มต้นของการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพของธนาคารฯ มีจุดเริ่มต้นมาจาก 2 ทางคือ ทางแรกเริ่มต้นจากผู้บริหารธนาคาร ซึ่งโดยพื้นฐานของตัวผู้บริหารเอง มีความสนใจในการดูแลสุขภาพของตนเองเป็นอย่างดี และตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้สมรรถภาพร่างกายแข็งแรง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเจ็บป่วย จึงนำแนวความคิดมาขยายผลโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ชี้นำ ชักชวน ให้พนักงานดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ อีกทางหนึ่งมาจากตัวพนักงานเองซึ่งส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ และพนักงานมีศักยภาพในการที่จะแสวงหารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและลงทุนเองได้ จึงเกิดการรวมกลุ่มกันเองในหมู่พนักงานที่มีความต้องการกิจกรรมคล้ายกัน และมีเวลาว่างตรงกัน ร่วมกันดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยไม่รอการสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงานใด

Thesis Title	Private Sector Workplace Health Promotion: A Case of Bangkok Bank Public Company Limited, Pratuchangphuak Branch	
Author	Mr. Nakarin Kietanan	
M.Ed.	Health Promotion	
Examining Committee	Assoc.Prof. Manus Yodcome	Chairman
	Lect. Samart Srijumnong	Member
	Lect.Dr. Kasem Nakornkhet	Member

Abstract

The study was to investigate the health promotion provided in the private sector focusing on the case of Bangkok Bank Public Company Limited, Pratuchangphuak Branch, Chiang Mai Province. The factors studied included the current situation of the Bank's health promotion, view of the Bank's executives, concrete health promotion program, and the initiatives on the part of the Bank concerning health promotion. Data were collected through participant observation, interview, focus group discussion, and questionnaire. The findings were as follows:

1. Concerning current situation of the Bank's health promotion, the government agencies had extended their services into the Bank such as the Provincial Labor Department. They sent officers to demonstrate how to control fire should it broke out as well as to organize workshop for the Bank personnel to learn about other matters. Regarding awareness of the personnel, most of them were interested in their own health condition. They had realized the importance of health promotion. However, as they could perform without illness, they would always regard themselves as having good health. Consequently, they had ignored the chance of self-health promotion. The Bank executives had not had clear policy concerning health promotion though they had

consciousness about the health promotion for their workers. The Bank had to get approval from the Bank's head-quarter in Bangkok which had set general policy guidelines for the bank branches to follow. The Bank's management simply encouraged their personnel to organize some activities on occasional basis. The personnel had initiated their own activities. Most of the personnel health's status was good. The management had tried to set up environments that would contribute to having good health.

2. The executives had realized the importance of health promotion at satisfactory level. They were aware that if the personnel had good physical and mental health, they would perform better. The personnel were treated well as members of the organization in which management and personnel were interdependent. The executives had good attitude toward health promotion activities. They took them as a cost-effective way of illness prevention and solution to the health problems or they had to loose more should the workers were ill. The executives themselves practiced health promotion making them model for the personnel in this regard.

3. Concrete outcomes of the Bank's health promotion included the setting of both internal and external environments to support good health, security, work life quality and job satisfaction on part of the personnel. Some of the health promotion activities were aerobic dance, inter-bank branch sport tournament, for example. All these activities, though not satisfy all individual personnel, had given birth to small groups and stimulated health promotion on the part of personnel. They engaged more in jogging and sports such as golf, soccer, badminton, basketball, and tennis. These activities brought them better health, physical fitness, and kept away illness.

4. Health promotion was initiated both by the executives and the personnel. The executives were concerned about their health and took good care of themselves. They recognized the significance of health promotion as a way to maintain one's physical strength and prevent illness. The management had put the idea into practice by having health promotion activities implemented and persuading workers to practice health promotion. The personnel, on the other hand, had realized the importance of

health promotion. They had capacity to choose the health promotion activities and could invest in such activities creating groups among personnel of the same interest and time availability. They had done all these without financial support from the company or any outside agencies.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University